

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagstiftning om nationellt specialstöd till jordbruket

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås sådana lagstiftningsåtgärder som gör det möjligt att genomföra den stödordning om nationellt specialstöd som kommissionen godkände den 30 juli 1996 och att ta i bruk de nationella stödformer som arrangemanget förutsätter.

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om stöd för nedläggning av jordbruksproduktion samt att lagen om pension för lantbruksföretagare, landsbygdsnäringslagen och lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen ändras.

Stöd för nedläggning av jordbruksproduktion skulle betalas som en engångsersättning till en odlare som upphör med sin jordbruksproduktion genom att sälja minst två tredjedelar av åkrarna på sin gårdsbruksenhet till en sådan odlare som före överlåtelsen i regel förfogar över minst 15 ha åker. Nedläggningsstöd skulle kunna betalas till personer som när nedläggningen sker har fyllt 45 år och som inte får pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare och som inte har beviljats stöd för inledande av produktion av statens medel. Nedläggningsstödet per gårdsbruksenhet kunde vara högst 200 000 mark.

I anslutning till lagen om stöd för nedläggning av jordbruksproduktion föreslås en ändring av teknisk karaktär enligt vilken lantbruksföretagarnas pensionsanstalt sköter också nedläggningsstöd som beviljas enligt den nya lagen.

I anslutning till den stödordning som kommissionen har godkänt föreslås i fråga om strukturstöden nödvändiga ändringar i landsbygdsnäringslagen. Ändringarna skall göra

det möjligt att bevilja förhöjt investeringsstöd, stöd som syftar till att göra jordbruksproduktionen mångsidigare och kompletterande stöd till unga odlare. Närmare stadganden om stödets belopp och stödnivåerna samt andra grunder för betalning av stödet utfärdas genom förordning.

I lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen föreslås vidare sådana ändringar som gör det möjligt att till producenterna betala inkomststöd för jordbruk och trädgårdsodling, inkomststöd vid ändring av produktionsinriktningen samt stöd för utveckling av kvalitetssystem enligt kommissionens beslut. Närmare föreskrifter om stödformerna, stödets inriktning och grunderna för betalning av stödet meddelas genom statsrådets beslut.

De stöd som ingår i regeringens proposition skulle kunna beviljas i de s.k. stödregionerna A och B söder om den 62 breddgraden. Stöd för diversifiering av produktionen skulle dock kunna beviljas i hela landet. Tidsmässigt begränsas beviljandet av stöd så att höjt investeringsstöd och inkomststöd för omställning av produktionsinriktningen beviljas under perioden 1997—2001 och nedläggningsstöd samt höjt stöd under övergångsperioden för husdjursproduktion och lagringsstöd för växthusodling och trädgårdsodling under perioden 1997—1999. För de övriga stödformerna är stödet inte tidsmässigt begränsat.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Inledning	3
2. Nuläge	3
2.1. De nuvarande stödformerna i regionerna A och B i södra Finland	3
2.2. Det centrala innehållet i kommissionens beslut om specialstöd	3
2.2.1. Allmänt	3
2.2.2. Strukturella stöd	4
2.2.3. Stöd för utveckling av kvalitetssystem	5
2.2.4. Inkomststöd för jordbruk och trädgårdsodling	5
2.3. Nationell lagstiftning	5
2.3.1. Landsbygdsnäringslagen	5
2.3.2. Lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen	6
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	6
4. Propositionens verkningar	7
4.1. Ekonomiska verkningar	7
4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	8
5. Beredningen av propositionen	8
DETALJMOTIVERING	9
1. Lagförslagen	9
1.1. Lag om stöd för nedläggning av jordbruksproduktion	9
1.2. Lagen om pension för lantbruksföretagare	14
1.3. Landsbygdsnäringslagen	14
1.4. Lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen	15
2. Närmare stadganden och bestämmelser	16
3. Ikraftträdande	16
LAGFÖRSLAGEN	
1. Lag om stöd för nedläggning av jordbruksproduktion	17
2. Lag om ändring av 16 § lagen om pension för lantbruksföretagare	22
3. Lag om ändring av landsbygdsnäringslagen	22
4. Lag om ändring av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen ..	24
BILAGA	
Parallelltexter	
2. Lag om ändring av 16 § lagen om pension för lantbruksföretagare	26
3. Lag om ändring av landsbygdsnäringslagen	26
4. Lag om ändring av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen ..	30

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Före anslutningen till Europeiska unionen (EU) var producentpriserna för jordbruksprodukter i Finland avsevärt högre än nu på grund av importskyddet. Sedan den gemensamma marknaden öppnat sig sjönk priserna. Förberedelser inför detta vidtogs vid anslutningsförhandlingarna, och i anslutningsfördraget fick Finland möjligheter att anpassa sin jordbruksproduktion genom särskilda stöd under övergångstiden. I anslutningsfördraget beaktades dock att anpassningssvårigheter kunde komma att återstå. Jordbrukarnas inkomster består därmed dels av producentpriser, dels av olika inkomst- och produktionsstöd. Förbättrande av jord- och skogsbrukets struktur och särskilt anpassningen till den gemensamma jordbrukspolitiken stöds dessutom genom olika strukturstöd.

Ända från begynnelsen av Finlands medlemskap i EU har landet varit indelat i tre stödområden, A, B och C. Av de här regionerna utgör region C området för nordligt stöd, som definieras närmare i statsrådets beslut om nordligt stöd till idkare av jordbruk och trädgårdsodling (413/1995). Regionerna A och B placerar sig i södra Finland, söder om den 62 breddgraden, och de definieras i statsrådets beslut om vissa stöd till jordbruks- och trädgårdsproducenter 1996 (1978/1995). Av de ovan nämnda regionerna utgör B och C det s.k. LFA-området, där delfinansierat kompensationsbidrag betalas till jordbruket.

2. Nuläge

2.1. De nuvarande stödformerna i regionerna A och B i södra Finland

Av strukturstöden till jordbruket delfinansierar Europeiska unionen en del av investeringsstöden, startstödet för unga jordbrukare, avträdelsestödet och produktionsorganisationsstödet till jordbruk och trädgårdsodling.

Helt nationellt finansieras stödet för nedläggning av växthusproduktion och äppelodling. Nationellt stöd får beviljas för investeringar relaterade till trädgårdsodling samt för investeringar inom svin- och broilerhus-

hållningen som ökar produktionen och inom hönsäggsproduktionen. Nationellt finansieras också uppskov med konsolideringslån, sänkning av räntorna på lån enligt lagen om gårdsbruksheter, fortsatt räntestöd för konsolideringslån och räntestöd för räntestödslån till trädgårdsodlingen. Vidare beviljas nationellt finansierade investeringsstöd och stöd enligt renhushållningslagen (161/1990), naturnärlagslagen (610/1994) och skoltlagen (253/1995).

Stödordningen med inkomststöd för jordbruk och trädgårdsodling baserar sig på stödformer enligt Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik (CAP) som kompletteras av nationella stöd som kan beviljas enligt anslutningsfördraget för Finland. De viktigaste av de stödformerna som finansieras av Europeiska unionen är djur- och åkerstöd enligt CAP. I form av EU-delfinansierat stöd betalas miljöstöd i hela landet och kompensationsbidrag för naturbetingade nackdelar, dvs. LFA-stöd, i region B och C. Enligt anslutningsfördraget består den nationella stödordningen av ett stöd under övergångstiden som betalas i hela landet och som gradvis minskar under 1995—1999 samt av ett långsiktigt nordligt stöd som betalas i region C och hör till det nordliga stödet.

För att säkerställa verksamhetsförutsättningarna inom jordbruk och trädgårdsodling togs i anslutningsfördraget i artikel 141 för händelse av återstående allvarliga svårigheter. Med stöd av den kan kommissionen tillåta att Finland lämnar producentstöd på nationell nivå för att underlätta producenternas integration i den gemensamma jordbrukspolitiken.

2.2. Det centrala innehållet i kommissionens beslut om specialstöd

2.2.1. Allmänt

I artikel 141 i anslutningsfördraget stadgas att om anslutningen ger upphov till allvarliga svårigheter som kvarstår sedan möjligheterna enligt artiklarna 138, 139, 140 och 142 samt andra åtgärder som enligt befintliga gemenskapsregler har utnyttjats fullt ut, får

kommissionen tillåta att Finland lämnar producentstöd på nationell nivå för att underlätta deras integration i den gemensamma jordbrukspolitik. Den stödordning som kommissionen godkände den 30 juli 1996 innehåller både strukturella stöd, vars mål är att utveckla produktionsstrukturen inom jordbruket och trädgårdsodlingen och stöd som har karaktären av inkomststöd. Kommissionen har meddelat två separata beslut om beviljandet av stöden.

2.2.2. Strukturella stöd

En viktig del av det nationella specialstödet utgörs av åtgärder vilkas allmänna syfte är att utveckla jordbrukets struktur, förbättra konkurrensmöjligheterna för produktionen och trygga odlarnas inkomstnivå genom att utvidga jordbrukens inkomstbas. Sådana åtgärder är förhöjning av investeringsstödet, tillfälligt inkomststöd vid omställning av produktionen, kompletterande stöd till unga jordbrukare, stöd för diversifiering av produktionen samt stöd för nedläggning av produktionen. Kommissionen har med stöd av artikel 141 i anslutningsakten tillåtit Finland att av nationella medel bevilja vissa stöd till odlarna under perioden 1997—2001 samt vissa stöd enligt artikel 92 i anslutningsfördraget under en obegränsad tid.

Förhöjt investeringsstöd

Enligt artikel 1 a i kommissionens beslut K (96) 2520 kan förhöjt investeringsstöd beviljas under 1997—2001 för produktiva investeringar inom jordbruket. Stödets maximala belopp har begränsats enligt produktionsinriktning så att det i svin- och fjäderfäkötthushållningen och äggproduktionen kan uppgå till högst 50 procent och i övriga produktionsinriktningar till högst 75 procent av de totala investeringskostnaderna. Investeringarna får inte leda till att de olika produktionsinriktningarnas totala produktionskapacitet ökar jämfört med den nivå som rådde den 30 juli 1996.

Avsikten är att förhöjningen av investeringsstödet kommer att styras till det egentliga jordbruket och i fråga om specialjordbruket till produktiva investeringar inom trädgårdsodling och hästhushållning. Utanför stödordningen blir sålunda investeringar in-

om skogsbruket, annat jordbruk än specialjordbruk enligt ovan samt investeringar för diversifiering av företagsverksamhet.

I fråga om produktiva husdjursinvesteringar och investeringar inom trädgårdsodlingen måste kommissionens tidigare fastslagna företagsrelaterade maximigränser iakttas. När nya husdjursbyggnader byggs eller existerande byggnader förstoras måste dessutom de nationella kriterierna för minimistorleken följas.

I enlighet med notifieringen kan förhöjt stöd beviljas också för förvärv av tillskottsjord för jordbruksändamål.

Avsikten är att förhöjt investeringsstöd skall beviljas inom regionerna A och B.

Tillfälligt inkomststöd för ändring av produktionsinriktningen

Enligt artikel 1 b i kommissionens beslut K (96) 2520 får Finland betala år 1997—2001 högst 25 000 mark i årligt inkomststöd till odlare för högst 5 år i samband med ändring av produktionsinriktningen. I enlighet med notifieringen avses stödet bli beviljat inom regionerna A och B.

Stöd för diversifiering av produktionen

Enligt artikel 2 a i kommissionens beslut K (96) 2520 får Finland i form av stöd enligt artikel 92 i anslutningsfördraget bevilja ett stöd på högst 100 000 ecu per bidragstagare för tre år för verksamhet på lägenheten som inte är jordbruk (produkter som står utanför bilaga II till anslutningsfördraget) och högst 1000 ecu i utbildningsstöd. Stöden får beviljas tills vidare.

Syftet med stödet är att diversifiera gårdsbruksenheter och inkomstbas samt gynna utnyttjandet av existerande produktionsmedel.

Avsikten är att stödet skall beviljas i hela landet. Utbildningsstöd beviljas dock endast i regionerna A och B.

Nedläggningsstöd

Enligt artikel 2 b i kommissionens beslut K (96) 2520 får Finland bevilja en engångsersättning till odlare som varaktigt upphör med sin jordbruksproduktion genom att sälja sin gårdsbruksenhet, sin åkermark och i

samband med försäljningen sin referenskvantitet för mjölk. Beloppet av stödet uppgår vid försäljning av mjölkkvoten till högst 1 mark/liter, vid försäljning av odlingsbar mark till högst 5 000 mark per ha och vid försäljning av djur till högst 3000 mark/djurenhet. Nedläggningsstöden får beviljas tills vidare. Av nationella skäl är det emellertid ändamålsenligt att beviljandet av stödet i detta skede begränsas till perioden 1997—1999. Stödordningen för nedläggningsstöd är bunden till avträdelsetödpensionssystemet, vars tillämpning enligt gällande stadganden upphör 1999. En eventuell fortsättning av systemet övervägs på nytt senast 1999.

I enlighet med notifieringen avses nedläggningsstödet bli beviljat i regionerna A och B.

Kompletterande stöd till unga jordbrukare

Enligt artikel 2 c i kommissionens beslut K (96) 2520 får Finland till unga jordbrukare i enlighet med förordning (EEG) nr 2328/91 som gäller hjälp till unga jordbrukare, utöver stöd enligt kommissionens beslut nr C (95) 2522, dessutom betala ett stöd som uppgår till högst 30 000 mark, dock högst 35 procent av kostnaderna för inledande av verksamheten. Stödet får beviljas tills vidare. Avsikten är att startstödet i sin helhet skall betalas som direkt bidrag så att till bidragsdelen av det nuvarande av EU delfinansierade startstöd, högst 70 000 mark, läggs ett nationellt tilläggsstöd på 30 000 mark, varvid beloppet av det bidrag som odlaren får uppgår till sammanlagt högst 100 000 mark.

I enlighet med notifieringen betalas stödet i regionerna A och B.

2.2.3. Stöd för utveckling av kvalitetssystem

Enligt artikel 2 d i kommissionens beslut K (96) 2520 får Finland betala stöd också för utveckling av kvalitetssystemet upp till 100 procent av de kostnader som föranleds av utbildning och tekniskt bistånd samt 70 procent av kostnaderna för kvalitetsövervakning. Avsikten är att stödet skall betalas i hela landet.

2.2.4. Inkomststöd för jordbruk och trädgårdsodling

Växtodlingsstöd

Med stöd av artikel 2 e i kommissionens beslut K (96) 2520 har Finland rätt att på basis av förordning (EEG) nr 2078/92 bevilja nationellt växtodlingsstöd på det sätt som avses i nämnda beslut av kommissionen. Stöd kan beviljas producenter av säd, stärkelsepotatis, hö, sockerbeta, grönsaker, frukter och bär samt vissa andra jordbruksprodukter i regionerna A och B. Stödets varaktighet har inte begränsats. Stödet kan differentieras enligt växtart, område och tid.

Höjning av stödet för husdjurshushållning samt växthusodling och lagringsstödet för trädgårdsprodukter under övergångstiden

Kommissionen har på begäran av Finland i sitt beslut K (96) 2524 med stöd av artiklarna 138—140 i anslutningsfördraget justerat sitt beslut nr 95/33/EG om det finska programmet för övergångstiden om stödnivån för jordbruksprodukter. Kommissionens beslut har redan tidigare ändrats tre gånger genom kommissionens beslut 95/330/EG, 95/529/EG och 96/188/EG. Programmet gäller regionerna A och B. Det nya beslutet ersätter från och med ingången av 1997 flera stödnivåer som fastställs i bilagorna I och II till beslut nr 95/33/EG. I kommissionens beslut om höjning av stödet fastställs maximalbeloppet för stöden specificerade enligt produkter, regioner och år. Förhöjt stöd under övergångsperioden kan betalas under 1997—1999.

2.3. Nationell lagstiftning

2.3.1. Landsbygdsnäringslagen

För förbättring av jordbrukets struktur beviljas av EU godkända nationella stöd närmast på grundval av landsbygdsnäringslagen (1295/1990). Syftet med lagen är enligt 1 § att förbättra gårdsbrukets struktur och verksamhetsbetingelser samt att främja näringsverksamheten på landsbygden så att även de mål som uppställts för Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik beaktas. För att lagens syften skall nås får bland annat bidrag, lån, räntestöd och statsgaranti beviljas.

Enligt 15 § (1304/1994) landsbygdsnäringslagen kan bland annat för produktiva investeringar beviljas bidrag, räntestödslån eller statliga lån på grunder som närmare fastställs genom förordning. Med stöd av paragrafen kan dessutom beviljas stöd för svin- och hönshushållning under den övergångsperiod som avses i anslutningsakten och kompletterande stöd enligt vad som stadgas i artikel 12 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91 eller i motsvarande förordning. Det högsta beloppet av bidraget eller av det ränteförmån eller räntestöd som omvandlats till bidrag är 30 procent av de godtagbara kostnaderna. Lån kan beviljas till högst 70 procent av de godtagbara kostnaderna.

Enligt 16 § kan markköplån för förvärv av ett tillskottsområde beviljas till högst 40 procent av det godtagbara anskaffningspriset, till högst 70 procent för betalning av sådan utjämning som hänför sig till en gårdsbruksenhet och till högst 40 procent för utfyllnad av en laglott för en gårdsbruksenhet.

Med stöd av landsbygdsnäringslagen kan stöd beviljas också för finansiering av småföretagarverksamhet på landsbygden samt för byggande av bostadsbyggnad eller förvärv av en bostadsfastighet.

I 52 § regleras användningen av gårdsbrukets utvecklingsfunds medel. Fondens medel kan användas bl.a. för förvärv av mark och annan egendom, statliga lån, förvaltningsutgifter som långivningen medför, bidrag som beviljas med stöd av landsbygdsnäringslagen samt för utredningar som främjar en mångsidigare näringsverksamhet på landsbygden samt forskning i anslutning till gårdsbruket och småföretagarverksamheten på landsbygden.

2.3.2. Lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

I lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1059/1994) ingår stadganden med stöd av vilka det är möjligt att till jordbruket och trädgårdsodlingen av nationella medel bevilja andra än strukturpolitiska stöd. Stöd som avses i lagen är stöd under övergångsperioden, nordligt stöd och nationellt specialstöd. Stöden beviljas av anslag som anvisats i statsbudgeten enligt tillstånd av kommissionen. Statsrådet beslutar

om stödformerna, stödbeloppen och fördelningsgrunderna för stöden, villkoren för stöd och om vilken tid stöden gäller. Jord- och skogsbruksministeriet kan meddela detaljerade bestämmelser om fördelningsgrunderna och betalningen av stöden.

Enligt 4 § skall staten och lantbruksproducenternas centralorganisationer förhandla och avtala om framläggande av förslag till kommissionen om ändring av nationella stöd. Om förhandlingarna inte leder till resultat skall statsrådets allmänna sammanträde dock fatta beslut om förslag till kommissionen. Stödets storlek eller förutsättningarna för beviljande av dem ändras dessutom på basis av kommissionens beslut.

I 5 § ingår stadganden om stöd under övergångsperioden. I 6 § regleras nordligt stöd som kan beviljas jordbruksområden norr om den 62 breddgraden och vissa andra jordbruksområden och i 7 § stadgas om nationellt specialstöd. Stödet under övergångsperioden och det nordliga stödet kan vara regionalt differentierade.

Lagen om nationellt stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen har karaktären av en fullmaktslag och ger statsrådet befogenhet att bestämma om stöden inom de ramar som kommissionen har fastställt.

Statsrådet har med stöd av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen utfärdat ett beslut om nordligt stöd till idkare av jordbruk och trädgårdsodling (413/1995). Beslutet har ändrats flera gånger. Förutom regionindelning (region C) innehåller det bestämmelser om de grunder enligt vilka nordligt stöd kan beviljas på basis av den kvantitet mjölk som producenten har sålt, på basis av den odlade arealen och på basis av antalet husdjur. Beslutet innehåller också bestämmelser om beviljande av lagringsstöd för trädgårdsprodukter och växthusstöd, beaktande av kommissionens beslut samt om nedsättande och förvägring av stöd.

Statsrådet har meddelat ett beslut som gäller stöd under övergångsperioden 1996 (SRb 1785/1995, ändr. 224/1996).

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Propositionens mål är att möjliggöra verkställandet av kommissionens stödbeslut av den 30 juli 1996 om nationella specialstöd och ibruktageandet av de nationella stödfor-

mer som beslutet förutsätter. För genomförande av kommissionens beslut föreslås att en lag stiftas om stöd för nedläggning av jordbruksproduktion. Verkställandet av kommissionens beslut förutsätter dessutom ändringar i landsbygdsnäringslagen, lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och lagen om pension för lantbruksföretagare.

Stöd för nedläggning av jordbruksproduktion skulle betalas i form av en engångsersättning till en odlare som upphör med sin jordbruksproduktion genom att sälja minst två tredjedelar av sina åkrar till en sådan odlare som redan före avträdelsern i regel förfogar över minst 15 ha åker. Nedläggningsstöd skulle kunna betalas till personer som när nedläggningen sker har fyllt 45 år och som inte får pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare och som inte har beviljats stöd av statens medel för inledande av produktion under de närmast föregående tio åren. Nedläggningsstödet per gårdsbruksenhet kunde vara högst 200 000 mark. Verkställandet av lagen skulle skötas av jord- och skogsbruksministeriet, landsbygdsnäringsdistrikten, kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. I lagen om pension för lantbruksföretagare föreslås därför en ändring av teknisk karaktär.

I landsbygdsnäringslagen föreslås ändringar som gör det möjligt att bevilja förhöjt investeringsstöd, stöd för diversifiering av jordbruksproduktionen och kompletterande stöd till unga jordbrukare enligt kommissionens beslut. Dessa stöd skulle inte kunna beviljas personer som äger en gårdsbruksenhet vars driftscentrum befinner sig på det nordliga område som avses i 6 § lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen.

I fråga om tillämpningen av kommissionens beslut på investeringsstöden krävs bland annat att de maximala stödprocenterna höjs. Avsikten är att de maximala stödbeloppen och stödnivåerna samt andra grunder för betalning av stöd fastställs närmare genom förordning.

I lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen föreslås dessutom ändringar som möjliggör beviljande samt betalning till producenterna av inkomststöd till jordbruket och trädgårdsodlingen i enlighet med kommissionens beslut, inkomststöd vid ändring av produktionsinriktningen och

av kvalitetssystemstöd.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

På basis av tillgängliga uppgifter om systemet med avträdelsestöd kan man uppskatta att ca 500 lägenheter årligen kommer att ansöka om stöd för nedläggning och att det genomsnittliga nedläggningsstödet blir ca 150 000 mk. Räknet enligt detta blir kostnaderna för nedläggningsstödet ca 75 milj. mk i fråga om de nedläggningar som sker under vart och ett år. Systemet med nedläggningsstöd föreslås omfatta möjligheten att periodisera utbetalningen av engångsersättningen över högst fem år. Med beaktande av detta kan man bedöma att kostnaderna under det första år då lagen är i kraft blir ca 25 milj. mk, varefter kostnaderna för systemet stiger så, att de under lagens sista giltighetsår, 1999, är allra högst, dvs. ca 75 milj. mk. Också efter detta föranleder systemet kostnader, eftersom en del av periodiseringen riktar sig till tiden efter 1999. Avsikten är att nedläggningsstödet skall betalas under moment 30.32.47 (Avträdelsestöd till lantbruksföretagare och stöd för beskogning av åker).

Förhöjt investeringsstöd kommer årligen att beviljas för i stort sett drygt 1 000 investeringsprojekt. Det sammanlagda beloppet av dessa investeringar bedöms i stödområdena A och B vara ca 310 milj. mk på årsnivå. Avsikten är att det förhöjda investeringsstödet i huvudsak skall finansieras av medel ur gårdsbrukets utvecklingsfond och till en del under budgetmoment 30.33.49 (Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden). Stödandet av de uppskattade investeringarna om 310 milj. mk förutsätter årligen ett stödbehov om ca 138 milj. mk när stöd i form av både lån och bidrag används. Det förhöjda stödets andel av detta är ca 79 milj. mk. Om hela stödet betalades i form av bidrag, skulle stödbehovet på grund av den lägre stödnivån vara ca 85 milj. mk. I bevillingsfullmakten för 1997 måste dessutom beaktas merkostnader för retroaktiva förhöjningar av investeringsstödet, vilka beräknas utgöra ca 43 milj. mk. Genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet som utfärdas på grundval av landsbygdsnäringslagen föreskrivs närmare om investeringsstödet stödnivåer och om föremålen för stödet.

Det bedöms att ca 300 beslut om startbidrag för unga jordbrukare kommer att beviljas i stödområdena A och B. Då skulle det kompletterande stödet om högst 30 000 mk innebära en årlig utgiftspost om ca 9,0 milj. mk av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel.

Det stöd som behövs för diversifiering av verksamheten finansieras av gårdsbrukets utvecklingsfonds medel. I den fastställda dispositionsplanen för innevarande år har redan 50 milj. mk anvisats för bidrag och 250 milj. mk för statliga lån.

I form av sådana inkomststöd till jordbruket och trädgårdsodlingen under budgetmoment 30.31.41 (Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen) som ingår i stödpaketet finansieras förhöjningen av stödet under övergångsperioden, det nationella stödet för växtodling samt stödet för utveckling av kvalitetssystem och det tillfälliga inkomststödet vid ändring av produktionsinriktningen. Det beräknas att dessa stöd 1997 betalas till ett belopp av sammanlagt ca 300 milj. mk.

Utöver detta finansieras under momentet de nationella stöd som inte omfattas av denna proposition, såsom stödet under övergångsperioden enligt de tidigare besluten, det nordliga stödet samt vissa andra utgifter för nationellt stöd.

Vid dimensioneringen av anslaget under moment 30.31.41 har beaktats den besparing om 750 milj. mk på årsnivå som ingick i statsrådets principbeslut av den 27 maj 1994. Med beaktande av detta har anslaget under momentet i 1997 års budgetproposition dimensionerats till 3 900 milj. mk. Vidare har regeringen med anledning av de förhöjda energiskatterna beslutat föreslå att anslaget under momentet höjs med 25 milj. mk. Ibruktageandets av ett nationellt specialstöd för jordbruk och trädgårdsodling medför i sig inget höjningsbehov i fråga om det budgetanslag som har reserverats för nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen. Avsikten är att det genom beslut av statsrådet skall bestämmas om enhetsstödens storlek på grundval av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen.

4.2. Verknings i fråga om organisation och personal

Propositionen har inga organisatoriska verkningar. I fråga om de verkningar som

gäller personalen medför i synnerhet genomförandet av nya stödformer ytterligare arbete jämfört med nuläget. Sådana stödformer är nedläggningsstödet, inkomststödet för växtodling och det inkomststöd som betalas vid ändring av produktionsinriktningen. De eventuella behov av tilläggsresurser som verkställigheten av lagarna medför kan dock bedömas först senare.

5. Beredningen av propositionen

Beredningen av propositionen angående beviljande av nationellt specialstöd enligt artikel 141 i anslutningsfördraget för Finland inleddes i oktober 1995. Utgående från jord- och skogsbruksministeriets beredning behandlade regeringens finanspolitiska ministerutskott den 12 december 1995 en promemoria i ärendet, vilken godkändes som underlag för det fortsatta arbetet.

Finland inledde informella diskussioner om tillämpning av artikel 141 med Europeiska kommissionen i februari 1996. Kommissionen notifierades en motiveringspromemoria om allvarliga svårigheter för jordbruket och trädgårdsodlingen den 20 mars 1996. Därefter godkände regeringens finanspolitiska ministerutskott de mål och motiveringar som fanns i motiveringspromemorian. Också regeringens EU-ministerutskott behandlade frågan på flera sammanträden. Finland notifierade sitt officiella förslag om stöd enligt artikel 141 till kommissionen den 3 juni 1996. Finland kompletterade sin stödnotifikation till kommissionen den 18 juli 1996. Notifikationen, som innehöll utkast till ett stödbeslut, behandlades vid EU-ministerutskottets möte den 19 juli 1996.

På basis av riksdagens stora utskotts brev av den 19 januari 1996 underrättade jord- och skogsbruksministeriet den 29 mars 1996 utskottet om i vilket skede behandlingen av och innehållet i stöden enligt artikel 141 befann sig.

I lagstadgade förhandlingar mellan staten och lantbruksproducenternas centralorganisationer har artikel 141-stödet behandlats sedan den 29 januari 1996. Genom statsrådets beslut fastställdes tidsfristen för förhandlingarna till den 29 maj 1996. Vid tidsfristens utgång kunde förhandlingsparterna konstatera att enighet hade nåtts i fråga om motiveringarna av och täckningen för stödet. Om enhetsstödet nivå uppnådde man däremot inte förhandlingsresultat.

Regeringens proposition och lagförslagen i den har beretts i arbetsgrupper i vilka landsbygdsnäringsdistrikten, landskapet Åland, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter (MTK), lantbruksföretagar-

nas pensionsanstalt och kreditinstitutet har varit representerade. I fråga om ändringarna av landsbygdsnäringslagen har ärendet behandlats i gårdsbrukets utvecklingsfonds direktion.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen

1.1. Lag om stöd för nedläggning av jordbruksproduktion

1 §. *Tillämpningsområde.* I syfte att förbättra jordbrukets struktur skall nedläggningsstöd beviljas personer som under 1997—1999 upphör med att bedriva jordbruk.

I 2 mom. stadgas om den regionala begränsningen av lagen. Enligt momentet kan nedläggningsstöd beviljas när gårdsbrukenshetens driftscentrum befinner sig utanför den region som avses i 6 § lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen.

Även om driftscentrumet befinner sig inom region A eller B skall stöd inte beviljas för åkrar som befinner sig inom det nordliga område som avses i 6 § i nämnda lag. Ett stadgande om detta ingår i 11 § 1 mom. 3 punkten i lagförslaget.

2 §. *Definitioner.* Paragrafen innehåller definitioner av de viktigaste begreppen som förekommer i lagen.

Med gårdsbrukenshet avses en enhet för bedrivande av jordbruk som består av en eller flera lägenheter eller lägenhetsdelar som innefattar åker och som förvaltas som en helhet. Åtgärderna enligt denna lag skall inte gälla skogsmark.

För att undvika oklarheter är det nödvändigt att fastställa vad som avses med bedrivande av jordbruk när stöd beviljas enligt denna lag. Stöd skall kunna beviljas en person som upphör med åkerbruk, boskapskötsel eller annan motsvarande djurhållning. Stöd skall kunna beviljas också en person som upphör med grönsaksodling, bär- och fruktodling eller annan trädgårdsodling. Stöd för nedläggning av växthusproduktion och äppelodling skall dock beviljas endast enligt lagen om stöd för nedläggning av växthusproduktion och äppelodling

(1297/1994).

3 §. *Stödtagare.* I paragrafen föreslås stödtagarna fastställas så att en lantbruksföretagare som äger en gårdsbrukenshet eller en del därav och dennes make skall ha rätt till nedläggningsstöd. Också den efterlevande maken till en lantbruksföretagare kan vara stödtagare förutsatt att den gårdsbrukenshet som är föremål för nedläggningen hör till den egendom i vilken den efterlevande maken har giftorätt.

Med make jämställs enligt 2 mom. en person med vilken lantbruksföretagaren lever i gemensamt hushåll utan att ingå äktenskap under äktenskapsliknande förhållanden.

4 §. *Villkor för att få stöd.* Enligt förslaget är en förutsättning för att få nedläggningsstöd att överlåtaren under minst tio år omedelbart före avträdelserna har bedrivit jordbruk. Jordbruket kan också ha bedrivits som bisyssla.

Som ett bevis på att överlåtaren har bedrivit jordbruk kan betraktas till exempel att han under hela den avsedda perioden har haft en gällande försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969), men överlåtaren skall också på annat sätt kunna visa att villkoren har uppfyllts. Inte heller en tidsbunden pensionsperiod under tioårsperioden närmast före överlåtelsen skulle utgöra hinder för beviljande av nedläggningsstöd, om överlåtaren visar att han också under pensionsperioden har bedrivit jordbruk på det sätt som förutsätts i den föreslagna lagen.

Syftet med nedläggningsstödet är att förbättra jordbrukets struktur genom att de äldsta odlarna upphör med att bedriva jordbruk och överlåter sin lägenhet till odlare i närheten som fortsätter med jordbruksproduktionen. Minimialdersgränsen på 55 år, som har tillämpats för avträdare enligt avträdelssystemen för jordbruket, har hittills inte haft tillräcklig effekt på utvecklingen av

jordbrukets struktur. Därför föreslås det att avträdarens minimiålder fastställs till 45 år. Att vänta är i så fall att närmast odlare som bedriver jordbruk som bisyssla och som på grund av utbildning och yrkesskicklighet kan söka sig till andra yrken eller utvidga en sådan bisyssla som de bedriver från tidigare skall ansöka om nedläggningsstöd. Eftersom nedläggningsstödet är en engångsersättning väntar man inte att personer som får sin utkomst enbart från jordbruket skall söka sig till stödsystemet. Personer som har fyllt 65 år och får ålderspension skulle dock inte längre kunna få nedläggningsstöd. Nedläggningsstöd skall inte heller kunna beviljas personer yngre än 65 år som när överlåtelsen sker får pension som beviljats med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare och som avser att fullständigt trygga utkomsten. Rehabiliteringsstöd som beviljats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare och som motsvarar tidigare beviljad pension för viss tid samt deltidinvalidpension som beviljats tills vidare utgör således inte något hinder för beviljande av nedläggningsstöd. Enbart nedläggning av jordbruket är emellertid inte något skäl för beviljande av individuell förtidspension eller någon annan pension utan pensionsansökningarna behandlas också framdeles enligt gällande pensionslagstiftning.

Det är inte ändamålsenligt att bevilja en sådan person nedläggningsstöd som nyligen har beviljats stöd för inledande eller utvidgning av jordbruksproduktion, dvs. för rakt motsatt ändamål än det som eftersträvas med nedläggningsstödet. Därför föreslås att en överlåtare som under tio år omedelbart före avträdelsen har beviljats startstöd till unga jordbrukare eller annat motsvarande stöd eller startbidrag för småföretagarverksamhet på landsbygden för inledande eller utvidgning av specialjordbruk inte skall ha rätt till nedläggningsstöd.

Den föreslagna stödordningen för nedläggningsstöd är avsedd att delvis komplettera stödordningen enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994). Eftersom betalningen av ersättning i båda stödordningarna bygger på nedläggning av jordbruksproduktionen skulle det inte vara ändamålsenligt att överlåtaren samtidigt skall kunna få förmåner enligt båda systemen. I 2 mom. tas därför in ett stadgande enligt vilket ett avträdelsestöd som beviljats för överlåtelse av samma gårdsbruksenhet skulle

hindra beviljandet av det föreslagna nedläggningsstödet. Också avträdelsestöd som har beviljats andra personer än överlåtaren för överlåtelse av samma gårdsbruksenhet skulle hindra betalning av nedläggningsstöd.

I sådana fall när lantbruksföretagaren har rätt till stöd enligt båda stödordningarna samtidigt skulle han själv få besluta om han ansöker om nedläggningsstöd eller avträdelsestöd. I 14 § 2 och 3 mom. stadgas hur nivån för ersättning enligt den föreslagna stödordningen skall bindas till nivån för den ersättning som betalas enligt stödordningen för avträdelsestödet.

5 §. *Nedläggning av jordbruksproduktionen.* I paragrafen föreslås bli stadgat på vilket sätt avträdelsen skall ske för att den skall medföra rätt till nedläggningsstöd. Enligt förslaget skall endast sådana överlåtelser beaktas som innebär att äganderätten till åkermark övergår bestående till förvärvaren. Som exempel nämns försäljning och gåva. Inte ens långvarig utarrendering av åkarna skall betraktas som bestående överlåtelse.

Lagen kräver inte att all åkermark överlåts. Överlåtaren skulle kunna behålla en del av åkarna eller överlåta dem till en person som inte uppfyller villkoren för en förvärvare enligt 8 och 9 §§. Ett villkor för erhållande av nedläggningsstöd skulle emellertid vara att de överlåtelser som avses i lagen omfattar minst två tredjedelar av gårdsbruksenhetens åkerareal.

Åkermarken skall också kunna överlåtas till flera förvärvare separat. En överlåtelse skulle kunna gälla högst två förvärvare, som båda måste uppfylla de villkor som ställs på en förvärvare. Makar betraktas som en förvärvare och i så fall räcker det om den ena maken uppfyller villkoren.

Enligt 3 mom. skall en överlåtare ha rätt till nedläggningsstöd också när överlåtelsen hindras av att kommunen utnyttjar sin förköpsrätt.

6 §. *Överlåtelse.* I paragrafen föreslås bli stadgat om vilka överlåtelser som skall beaktas när ett ärende som gäller nedläggningsstöd avgörs. Som nedläggning av jordbruksproduktion skall enligt stadgandet betraktas alla överlåtelser som sker tidigast när denna lag träder i kraft, dvs. den 1 januari 1997, och senast vid den tidpunkt som överlåtaren meddelar. Sålunda skulle överlåtaren själv kunna besluta om den tidpunkt fram till vilken överlåtelserna skulle beaktas vid

avgörandet av nedläggningsstödsärendet. Försäljning eller annan bestående överlåtelse skulle inte vara förbjuden efter den tidpunkt när överlåtaren meddelat att nedläggningen är slutförd men en sådan överlåtelse skulle inte beaktas när stödärendet avgörs.

7 §. *Överlåtarens förbindelse.* I paragrafen föreslås bli stadgat om den förbindelse som är ett villkor för betalning av nedläggningsstöd. Den som ansöker om nedläggningsstöd och dennes make måste ge en förbindelse enligt vilken de upphör med att bedriva jordbruk för egen eller gemensam räkning. Eftersom stödordningen för nedläggningsstöd inte förutsätter att all åkermark överläts måste de också förbinda sig att inte överlåta den åkermark som eventuellt blir kvar inom gårdsbruksenheten till någon annan person att användas för jordbruksproduktion. Syftet med stadgandet är att hindra att de åkrar som eventuellt blir kvar på lägenheten formellt odlas i någon annans namn. Förbindelsen förfaller om överlåtaren inte beviljas nedläggningsstöd.

Utan hinder av förbindelsen får överlåtaren fritt använda de kvarvarande åkrarna och ekonomibyggnaderna för annat än jordbruksproduktion. I 3 mom. stadgas om vilka åtgärder överlåtaren och dennes make kan vidta i fråga om de kvarvarande åkrarna och ekonomibyggnaderna utan att det leder till återkrav av betalt nedläggningsstöd.

Enligt 3 mom. är det utan hinder av förbindelsen tillåtet att bedriva jordbruk i liten skala för odling av potatis samt trädgårdsprodukter och grönsaker som behövs i det egna hushållet. De kvarvarande ekonomibyggnaderna skulle fritt få användas för andra jordbruks behov. Syftet med denna bestämmelse är att odlarna i grannskapet skall kunna utnyttja det existerande byggnadsbeståndet och inte själva behöva företa omfattande investeringar. Dessutom skulle den återstående åkermarken efter nedläggningen av jordbruksproduktionen kunna arrenderas ut eller på annat sätt överlåtas som tillskottsmark till en odlare i grannskapet som uppfyller villkoren enligt 8 och 9 §§. Om arrendatorn eller odlaren är en person som inte uppfyller dessa villkor återkrävs det betalda nedläggningsstödet enligt vad som stadgas i 16 §.

Enligt 4 mom. gäller överlåtarens förbindelser tills också den yngsta av de personer som har rätt till nedläggningsstöd för gårdsbruksenheten har fyllt 65 år. I alla händelser

skall förbindelsen gälla minst tio år. Förbindelsens giltighet föreslås bli begränsad på detta sätt närmast av tillsynsskäl. Med hänsyn till förbindelsetidens längd och överlåtarens ålder när förbindelsen upphör att gälla kan den föreslagna förbindelsetiden anses vara tillräcklig för att säkerställa att överlåtarna i praktiken varaktigt upphör med att idka jordbruksproduktion.

8 §. *Förvärvaren.* I paragrafen föreslås fastställt de villkor som gäller förvärvaren. Som förvärvare godkänns en person som när överlåtelsen sker bedriver jordbruk på en gårdsbruksenhet som omfattar minst 15 hektar åkermark och som har en gällande obligatorisk försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare eller har lämnat in ansökan om en sådan försäkring.

Under de förutsättningar om vilka statsrådet bestämmer närmare skall det vara möjligt att göra undantag från minimiarealkravet på 15 hektar, om ett undantag är motiverat till exempel på grund av att det på gårdsbruksenheten har bedrivits trädgårdsodling eller någon annan form av specialproduktion eller om det i det närliggande området inte finns sådana gårdsbruksenheter som uppfyller kravet på minimiareal.

9 §. *Förvärvarens förbindelse.* Förvärvaren skall förbinda sig att bedriva jordbruk i minst fem år räknat från förvärvet. Den åkerareal som förvärvaren odlat före överlåtelsen får inte minska under förbindelsetiden, men förbindelsen förutsätter inte nödvändigtvis att samma åkermark odlas under hela förbindelsetiden. Till skillnad från stödordningen för avträdelsetöd förutsätter förbindelsen inte att jordbruket idkas som huvudsyssla.

10 §. *Nedläggningsstödet belopp.* I 1 mom. skall ingå stadganden om grunderna för fastställandet av nedläggningsstödet. Nedläggningsstödet skall omfatta en hektarersättning som baserar sig på den åkerareal som överlåtits, en husdjursersättning som betalas per djurenhet och ersättning för överlåtelse av referenskvantiteten för mjölk. Om hektarersättningen stadgas närmare i 11 §, om husdjursersättningen i 12 § och om ersättningen för referenskvantiteten för mjölk i 13 §.

Enligt 2 mom. skall nedläggningsstödet belopp beräknas separat för varje gårdsbruksenhet och betalas som en engångsersättning. Nedläggningsersättning skall inte betalas om dess sammanlagda belopp per

gårdsbruksenhet är mindre än 20 000 mark och det kan å andra sidan uppgå till högst 200 000 mark per gårdsbruksenhet.

I 3 mom. föreslås bli stadgat att statsrådet beslutar om ersättningarna i markbelopp per enhet för alla ovan nämnda ersättningar. Statsrådet skulle genom att ändra ersättningsnivån effektivt kunna styra användningen av stödordningen för nedläggningsstöd.

11 §. *Hektarersättning.* I denna paragraf föreslås bli stadgat om en arealbaserad hektarersättning. När beloppet av hektarersättningen räknas ut beaktas det åkerområde på vilket överlåtaren eller dennes make har bedrivit jordbruk fram till överlåtelsen eller som 1996 har utgjort träda som ingått i deras växtföljd. Ett annat villkor för erhållande av ersättning är att den överlåtna åkern senast den 15 maj 1996 har varit i överlåtarens eller makens ägo och fortfarande är det när stödet söks.

Hektarstödet skall beräknas endast på grund av de andelar som överlåtaren och dennes make äger. Som ett undantag från ägokravet föreslås att också den efterlevande maken skall ha rätt till hektarersättning för de andelar av åkermarken som den avlidna makens barn äger när det är fråga om en gårdsbrukslägenhet som ägs av delägarna i ett dödsbo. Eftersom den efterlevande maken i sådana fall ofta bedriver jordbruk för egen räkning kan det inte anses vara motiverat att ersättningen skulle beräknas endast på den efterlevande makens formella andel.

I paragrafens 3 mom. föreslås ingå stadganden om grunderna för beräkningen av hektarersättningen.

12 §. *Husdjursbaserad ersättning.* Paragrafen innehåller stadganden om ersättningen som beviljas för husdjur. Eftersom syftet med husdjursersättningarna är att delvis ersätta överlåtaren för inkomstbortfallet från boskapsskötseln bör ersättningen grunda sig på antalet husdjur som dras bort från produktionen. För att det inte skall vara möjligt att påverka ersättningsnivån genom åtgärder omedelbart före överlåtelsen skall antalet husdjur vid ansökningstidpunkten jämföras med det stabila antalet husdjur på gårdsbruksenheten. Statsrådet meddelar närmare föreskrifter om faktorer som påverkar storleken av stödet, som fastställandet av antalet husdjursenheter och det stabila antalet husdjur.

13 §. *Ersättning för referenskvantiteten för*

mjölk. I paragrafen föreslås bli stadgat om grunderna för ersättning av referenskvantiteter för mjölk. För överlåtelse av referenskvantiteten för mjölk betalas ersättning till den del kvantiteten eller en del av kvantiteten överläts till en eller flera förvärvare i samband med överlåtelsen av åkermarken. Ersättningen för referenskvantiteten för mjölk binds till den mängd som motsvarar den högsta stabila mjölkproduktionen på gårdsbruksenheten.

14 §. *Stödtagarnas stödandelar.* I paragrafen föreslås bli stadgat om hur stödet per gårdsbruksenhet enligt 11—13 §§ fördelas mellan stödtagarna. Stödordningen skall verkställas så klart och enkelt som möjligt. Därför föreslås att nedläggningsstödet för varje gårdsbruksenhet som läggs ned fördelas jämnt mellan de personer som har ansökt om nedläggningsstöd och har rätt till detta stöd. Om sökandena gemensamt kräver det kan stödet fördelas i relation till ägarandelarna. Ägarandelarna föreslås beräknas på grund av de åkerarealer som berättigar till hektarersättning.

Den föreslagna stödordningen för nedläggningsstöd kompletterar delvis stödordningen för avträdelsestöd som trädde i kraft vid ingången av 1995. Europeiska gemenskapen betalar en del av de kostnader som föranleds av stödordningen för avträdelsestöd. Den nu föreslagna stödordningen skulle däremot finansieras helt med nationella medel och den skulle gälla under 1997—1999. Därför föreslås maximibeloppet av nedläggningsstödet som betalas per person i 2 mom. bli begränsat så att det blir något mindre än beloppet av det av EU delfinansierade avträdelsestödet skulle bli om det betalades till samma person. Enligt lagförslaget får nedläggningsstödet högst uppgå till 90 procent av det kapitaliserade avträdelsestödet.

Enligt 3 mom. skall den ovan nämnda jämförelsen mellan nedläggningsstödet och avträdelsestödet inte göras för personer under 55 år. Detta förfarande föreslås för att behandlingen skall förenklas, eftersom det kapitaliserade beloppet av avträdelsestödet, ifall avträdelsestöd skulle kunna beviljas personer i denna ålder, skulle vara betydligt större än 200 000 mark, också i det fall att avträdelsestödet kapitalvärde skulle beräknas först från 55 år. Det ovannämnda beloppet om 200 000 mark är det högsta stödbeloppet per gårdsbruksenhet inom den stödordningen som nu föreslås. En tillämpning

av begränsningen skulle sålunda inte ha någon praktisk betydelse.

15 §. *Ansökan och betalning av nedläggningsstöd.* Om ansökan om nedläggningsstöd föreslås bli stadgat närmare genom förordning. Förordningen skulle bland annat innehålla bestämmelser om vilka bilagor som behövs i ansökan. Utredningar som behövs i ansökan och dess bilagor är bl.a. uppgifter om gårdsbrukslägenhetens ägarförhållanden, betalningen av arealbaserade odlingsstöd för odlingsperioden 1996 samt antalet husdjur och husdjurslag vid tidpunkten för överlåtelsen. Till ansökan skall också fogas odlarens nedläggningsförbindelse och förvärvarens förbindelse att fortsätta med odlandet.

I 2 mom. stadgas om betalningen av nedläggningsstödet. Nedläggningsstödet skall betalas när överlåtaren har upphört med jordbruket på det sätt som stadgas i 7 § och har tillställt pensionsanstalten en tillräcklig utredning om detta.

I 3 mom. föreslås stadgas om periodisering av nedläggningsstödet. Betalningen av nedläggningsstödet kan på sökandens begäran periodiseras för betalning under högst fem år. Jord- och skogsbruksministeriet skulle kunna bestämma att betalningen av nedläggningsstödet periodiseras också i andra fall till exempel därför att kostnaderna för stödordningen skall fördelas jämnt på olika år.

16 §. *Återkrav av stöd.* I paragrafen ingår stadganden om återkrav av stödet. Nedläggningsstödet skall kunna återkrävas antingen helt eller delvis om överlåtaren eller dennes make inte iakttar den i 7 § avsedda förbindelsen. Om förvärvaren bryter mot den i 9 § avsedda förbindelsen skall han förpliktas att ersätta antingen hela eller en del av den andel av nedläggningsstödet som baserar sig på den överlåtelse av åkermarken jämte eventuell därtill hörande referenskvantitet för mjölk som han fått ta emot.

På det nedläggningsstöd som återkrävs skall betalas en årlig ränta på tio procent. Räntan motsvarar den ränta som i ett avträdelsestödsärende uppbärs av förvärvaren om han inte uppfyller sin förbindelse.

17 §. *Förhandsbesked.* För var och en som planerar nedläggning av sin jordbruksproduktion är det viktigt att på förhand kunna få besked om huruvida han har möjlighet att få nedläggningsstöd. I denna paragraf stadgas om förhandsbesked. Förhandsbeskedet skulle binda pensionsanstalten så

länge de uppgifter som förhandsbeskedet grundar sig på är oförändrade, dock högst för den tid som denna lag är i kraft.

Med det beslut som ingår i förhandsbeskedet fastställs endast rätten till nedläggningsstöd men inte nedläggningsstödet belopp. Stödbeloppet beräknas först när alla nedläggningsåtgärder som förutsätts enligt stödordningen har skett. Beloppet av nedläggningsstödet kan inte beräknas på förhand närmast på grund av att de enhetsbaserade ersättningsnivåer kan variera beroende på det för tillfället gällande statsrådsbeslutet.

Vidare skall överlåtaren och förvärvaren efter nedläggningen ha möjlighet att få ett bindande beslut om huruvida en av honom planerat åtgärd skall betraktas som ett brott mot förbindelse och huruvida förfarandet leder till återkrav eller skyldighet att betala ersättning. I förhandsbeskedet skall också tas ställning till hur stor andel av nedläggningsstödet som skulle återkrävas.

I fråga om alla dessa beslut om förhandsbesked skulle ändring kunna sökas i normal ordning.

18 §. *Verkställighet av lagen.* Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt beviljar avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare efter att kommunens landsbygdsnäringsmyndighet och vederbörande landsbygdsnäringsdistrikt har gett utlåntande om ansökan. För att åstadkomma en enhetlig beslutspraxis skulle det vara ändamålsenligt att ge lantbruksföretagarnas pensionsanstalt i uppgift att sköta verkställigheten också av denna lag. Avsikten är att jord- och skogsbruksministeriet skulle övervaka pensionsanstaltens verksamhet vid verkställandet av lagen och vid behov ge närmare proceduranvisningar.

19 §. *Ändringssökande.* I beslut som pensionsanstalten har meddelat skall ändring sökas hos pensionsnämnden och i pensionsnämndens beslut hos försäkringsdomstolen. På ändringssökande skall i tillämpliga delar iaktas stadgandena i lagen om pension för arbetstagare (395/1961). De ledamöter i pensionsnämnden som förordnats med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare och försäkringsdomstolens lekmanledamöter skall företräda de försäkrade även vid tillämpningen av denna lag.

20 §. *Stadganden om vissa kostnader.* De kostnader som orsakas av stödordningen för nedläggningsstöd betalas av statens medel. Om erläggande av statens andel föreslås bli

stadgat närmare genom förordning. Avsikten är att social- och hälsovårdsministeriet, som fastställer grunderna för beräkning av lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förvaltningskostnader i fråga om de stödordningar som sköts av pensionsanstalten, skall fastställa grunderna också för de kostnader som åsamkas pensionsanstalten på grund av stödordningen för nedläggningsstöd.

21 §. *Tillämpning av annan lagstiftning.* Med stöd av denna paragraf skall på nedläggningsstödet tillämpas sådana stadganden i lagen om pension för arbetstagare som bland annat gäller ändringssökande, stödtagarens anmälningsskyldighet, tystnadsplikt och dröjsmålsförhöjning. Paragrafen innehåller hänvisningar också till lagen om pension för lantbruksföretagare i fråga om förvaltningsstadgandena.

22 §. *Närmare stadganden.* Närmare stadganden om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom förordning.

23 §. *Ikraftträdande.* Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har stadfäst. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

1.2. Lagen om pension för lantbruksföretagare

I 16 § 1 mom. stadgas om lantbruksföretagarnas pensionsanstalts uppgifter. Pensionsanstalten har bland annat till uppgift att sköta beviljandet, betalningen och återkraven av nedläggningsstöden enligt lagen om stöd för nedläggning av växthusproduktion och äppelodling. I fråga om stödet för nedläggning av jordbruksproduktionen föreslås motsvarande arrangemang. Detta kräver en ändring av 16 § 1 mom. 6 punkten lagen om pension för lantbruksföretagare så att till den fogas en hänvisning till lagen om stöd för nedläggning av jordbruksproduktion. I den finskspråkiga versionen av lagrummet föreslås vidare en korrigerande av teknisk karaktär som gäller förfaltningssamlingsnumret.

1.3. Landsbygdsnäringslagen

12 §. *Splittring.* I paragrafens nuvarande 1 mom. stadgas om splittring på ett ofördelaktigt sätt. Stöd enligt landsbygdsnäringslagen, med undantag av stöd som behövs med tanke på arbetarskyddet eller miljövården,

får inte beviljas ett gårdsbrukskomplex som genom sökandens eller hans föräldrars försorg har splittrats på ett ofördelaktigt sätt under de tio år som förflutit innan stödet skulle beviljas. I 2 mom. finns en förteckning över de fall där splittringen inte kan anses ha skett på ett ofördelaktigt sätt. Om splittring stadgas dessutom närmare genom förordning.

Europeiska gemenskapernas rättsakter innehåller inte begreppet splittring. Splittring av gårdsbruksenheter utgör därmed inget hinder för beviljande av EU-delfinansierade stöd. Från odlarens synvinkel kan det inte anses vara ändamålsenligt om han skulle ha rätt till EU-delfinansierat stöd men inte skulle kunna få nationellt stöd för motsvarande ändamål. För att undvika denna olägenhet föreslås 12 § 1 mom. bli ändrat så att splittring inte i fortsättningen utgör något hinder för beviljande av finansieringsstöd av nationella medel.

Splittring på ett ofördelaktigt sätt skulle fortsättningsvis hindra till exempel överlåtande av tillskottsområde från statens mark. Splittringsstadgandet skulle också i fortsättningen tillämpas också på utlåtanden enligt 25 kap. ärvdabalken.

15 §. *Stödjande av gårdsbruksenheters investeringar.* Paragrafens 1 mom. innehåller stadganden om nationella stöd för jordbrukets investeringar. Enligt momentets nuvarande 2 punkt skall odlare kunna få kompletterande stöd enligt vad som stadgas i artikel 12 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91 om förbättring av jordbruksstrukturens effektivitet eller i någon annan motsvarande förordning. Stadgandet möjliggör inte betalning av sådana nationella stöd som kommissionen kan ge sin tillåtelse till med stöd av artikel 141 i anslutningsfördraget eller någon annan bestämmelse. För att rätta till denna olägenhet föreslås 1 mom. 2 punkten bli ändrat så att kompletterande stöd skall kunna beviljas också med stöd av kommissionens beslut. Paragrafens inledande stycke föreslås dessutom bli förtydligt så att den motsvarar nuvarande praxis.

15 a §. *Förhöjda finansieringsstöd.* Kommissionen har för avhjälpande av allvarliga svårigheter som hotar Finlands lantbruk med stöd av artikel 141 i anslutningsfördraget gett Finland tillstånd att på nationell nivå betala odlarna förhöjda stöd för produktiva investeringar under perioden 1997—2001 och kompletterande stöd till unga jord-

brukare. Det förhöjda investeringsstöd som betalas i region A och B får uppgå till högst 50 procent av de totala kostnaderna för investeringar relaterade till svin- och fjäderfä-hushållning eller äggproduktion och högst 75 procent för andra produktionsinriktningar. En förutsättning för beviljande av stödet är att sökanden har utarbetat en utvecklingsplan för gårdsbruksenheten och att investeringarna inte ökar den totala produktionskapaciteten inom produktionsinriktningen i fråga trån den nivå som rådde vid tidpunkten för kommissionens beslut. De individuella högsta gränser som fastställs i kommissionens beslut nr C 773/96 skall också följas.

Kommissionen tillåter att det, utöver det startstöd till unga jordbrukare som avses i rådets förordning (EEG) nr 2328/91, betalas ett kompletterande stöd på högst 30 000 mark. Också denna stödordning gäller på obegränsat tid.

Startstöd till unga jordbrukare kan numera betalas i hela landet. Stödet är EU-delfinansierat och EU:s finansieringsandel är 50 % i hela landet. Startstöd betalas som direkt bidrag och som lån. Det direkta bidraget är 70 000 mark och lånet högst 250 000 mark. Dessutom kan en stämpelskattfrihet på högst 31 000 mark ingå i den nuvarande stödformen.

Det nationella kompletterande stödet som betalas till unga jordbrukare inom regionerna A och B skall i sin helhet betalas som direkt bidrag så att till maximibeloppet av det direkta bidraget på 70 000 mark läggs ett nationellt kompletterande stöd på 30 000 mark varvid det totala stödet till jordbrukaren blir högst 100 000 mark.

Ett villkor för investeringsstöd skulle vidare vara att de investeringar som finansieras inte ökar den totala produktionskapaciteten inom vederbörande produktionsinriktning. Vid beviljandet av stöd beaktas inte heller inkomster utanför jordbruket. Beviljandet av de ovan nämnda förhöjda stöden kommer i praktiken att begränsas enligt Finlands notifiering så att stöd inte beviljas till den region som har rätt till nordligt stöd, dvs. region C.

Genom förordning stadgas vid behov närmare om de högsta möjliga stödbeloppen, stödnivåerna och om utvecklingsplanerna.

Stadganden om förhöjda investeringsstöd föreslås bli intagna i den nya 15 a § som fogas till lagen.

16 §. *Markköpslån*. I 1 mom. ingår bland

annat stadganden om de högsta beloppen av lån som beviljas för köp av tillskottsområden. För köp av ett tillskottsområde kan för närvarande beviljas högst 40 procent av det godtagbara anskaffningspriset i lån. Lånen för köp av tillskottsområdet beviljas i praktiken som räntestödslån.

För att förbättra gårdsbruksenheternas struktur och övriga verksamhetsförutsättningar föreslås 1 mom. bli ändrat i fråga om maximibeloppet av lån så att år 1997—2001 maximibeloppet för räntestödslån vid köp av tillskottsåker blir högst 80 procent av det godtagbara anskaffningspriset. Lån kan beviljas också för förvärv av produktionsbyggnader jämte mark. I fråga om skogstillskottsområden förblir låneprocenten oförändrad.

Med förordning föreslås stadgas om en regional begränsning av stödet så att maximibeloppet på 80 procent tillämpas endast i region A och B.

22 §. *Annat stöd för småföretagarverksamhet*. Kommissionen har gett sitt tillstånd också för beviljande tills vidare av vissa stöd lämpade för den gemensamma marknaden som avses i artikel 92 i anslutningsfördraget och betalas av nationella medel. Sådana stöd är stöd för verksamhet på gårdsbruksenheten som inte är jordbruk enligt artikel 2 i kommissionens beslut (produkter som inte hör till bilaga II till anslutningsfördraget), dvs. stöd för småföretagarverksamhet på landsbygden och därtill hörande utbildning. För det förra ändamålet får beviljas ett stöd på högst 100 000 ecu, dvs. cirka 570 000 mark per sökande under högst tre år och för det senare högst 1 000 ecu, dvs. cirka 5 700 mark per sökande. Stödbeloppet får dock inte vara högre än de totala kostnaderna.

För diversifiering av gårdsbruksenheternas produktionsstruktur och säkerställande av lägenheternas verksamhetsbetingelser föreslås att det i stället för den 22 § som slopas i lagen tas ett stadgande in i lagen enligt vilket stöd som kommissionen tillåter skulle kunna beviljas. Stödet avses beviljas som direkt stöd, ränteförmån i anslutning till statslån eller räntestödslån eller som en kombination av dessa. Om beviljandet av stödet stadgas närmare genom förordning.

52 §. *Användning av utvecklingsfondens medel*. Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får användas för bidrag och statliga lån som avses i 15 a och 22 §§. Därför föreslås att till 22 § 4 punkten fogas 15 a och 22 §§.

1.4. Lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

2 §. *Tillämpningsområde.* Lagen tillämpas på stöd som betalas av nationella medel enligt anslutningsfördraget för Finland. I statsbudgeten har dock utom dessa stödformer intagits vissa andra stöd till idkare av jordbruk och trädgårdsodling samt stöd för andra ändamål. Därför föreslås 1 mom. bli ändrat så att till de gällande stödformerna som ny stödform fogas annat stöd. Sådana stöd skulle kunna vara nationellt växtodlingsstöd samt nationella stöd för potatis, biodling samt utsädesproduktion samt studiepenning för jordbrukare och stöd för utveckling av kvalitetssystem.

3 §. *Beslut om stödformerna.* Enligt denna paragraf fastställer statsrådet grunderna för de viktigaste stöden. Till 7 § föreslås bli fogat ett nytt 2 mom. enligt vilket det skulle vara möjligt att bevilja nya avtalsbaserade tidsbestämda stöd. Det skulle vara ändamålsenligt att ordna villkoren och grunderna för upplösningen av avtalsbaserade stöd enligt vad som har stadgats för de övriga stöden som omfattas av lagen. Därför föreslås 1 mom. bli kompletterat så att statsrådet skall kunna besluta också om villkoren för de avtalsbaserade stöden och om grunderna för hävande av avtalet.

7 §. *Nationellt specialstöd.* Kommissionen tillåter att Finland av nationella medel under perioden 1997—2001 betalar högst femårigt inkomststöd till odlare som ändrar produktionsinriktningen. Stöd beviljas inom ramen för det anslag som årligen tas in i statsbudgeten. Ändringarna i produktionsinriktningen skulle ske från traditionellt jordbruk och traditionell trädgårdsodling till sådana sektorer där det inte råder överproduktion eller där nya användningsformer utvecklas för produkterna. Om det avtalsbaserade stödet för ändring av produktionsinriktningen föreslås bli stadgat i ett nytt 2 mom. som fogas till paragrafen.

7 b §. *Annat nationellt stöd.* I 2 § föreslås att lagens tillämpningsområde utvidgas. På motsvarande sätt föreslås att till lagen fogas en ny 7 b § som skulle täcka alla användningssyften för nationella stöd som i statsbudgeten anvisas till jordbruket och trädgårdsodlingen.

8 §. *Tillämpning av andra stadganden.* I paragrafen stadgas att vid beviljande av stöd och vissa andra förfaranden följs lagen om

förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnärings (1336/1992). Från hänvisningsstadgandet saknas uppgift om att lagen tillämpas också på rättelseförfarande. För att råda bot på denna brist föreslås att 8 § kompletteras. Samtidigt föreslås paragrafens rubrik bli ändrad.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Närmare stadganden om stödet för nedläggning av jordbruksproduktion föreslås bli utfärdade genom förordning. Genom förordning stadgas bl.a. om omständigheter som gäller behandlingen av nedläggningsstödsärenden, såsom ansöknings- och besvär förfarandet, förfarandet vid ersättande av kostnader, fastställandet och justeringen av förskott samt annat motsvarande som gäller förfarandet. Statsrådet beslutar om enhetsbeloppen i fråga om hektarersättningen, husdjursersättningen och ersättningen för referenskvantiteten för mjölk liksom om grunderna för fastställande av husdjursersättningen och ersättningen för referenskvantiteten för mjölk.

Med stöd av 12 § landsbygdsnäringslagen utfärdas genom förordning närmare stadganden om splittring. Genom förordning stadgas närmare också om maximibeloppen av investeringsstöd och om stödnivåerna samt om de andra grunderna för betalning av stöd. Likaså stadgas genom förordning om maximibeloppet av stöd i samband med markköpslån.

På grundval av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen beslutar statsrådet i fråga om stöden bl.a. om de former av stöd som beviljas samt om stödbeloppen och fördelningsgrunderna. Statsrådet beslutar också om villkoren för avtalsbaserade stöd och om grunderna för hävande av avtal.

3. Ikraftträdande

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

Åtgärder som verkställigheten av lagarna förutsätter skall få vidtas innan lagarna träder i kraft. I förslaget till ändring av landsbygdsnäringslagen skall vidare ingå ett stad-

gande enligt vilket stöd enligt 15 a och 16 §§ skall kunna beviljas också för projekt, som har påbörjats under 1995 eller senare.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om stöd för nedläggning av jordbruksproduktion

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Tillämpningsområde

Lantbruksföretagare som under 1997—1999 varaktigt upphör med att bedriva jordbruk kan för förbättrande av jordbrukets struktur av nationella medel beviljas stöd för nedläggning av jordbruksproduktion enligt vad som sägs i denna lag.

Ett villkor för att nedläggningsstöd enligt denna lag skall beviljas är att den av lantbruksföretagaren ägda gårdsbruksenhetens driftscentrum är beläget utanför det område som avses i 6 § lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1059/1994).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *gårdsbruksenhet* en enhet för bedrivande av jordbruk som består av en eller flera lägenheter eller lägenhetsdelar vilka innefattar åker och som förvaltas som en helhet,

2) *bedrivande av jordbruk* åkerbruk, boskapsskötsel och annan djurhållning samt grönsaksodling, frukt- och bärödling och annan trädgårdsodling, dock inte äppelodling eller växthusproduktion,

3) *pensionsanstalt* lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969), och med

4) *kommunens landsbygdsnäringsmyndighet* det organ, den tjänsteinnehavare och den förtroendevalda som avses i 3 § lagen om förvaltningen av landsbygdsnäringar i kommunerna (1558/1991).

3 §

Stödtagare

Nedläggningsstöd kan beviljas

1) lantbruksföretagare som äger en gårdsbruksenhet eller en del därav och dennes make, även om maken inte har äganderätt till gårdsbruksenheten, och

2) efterlevande make till en lantbruksföretagare som avses i 1 punkten, om den gårdsbruksenhet som är föremål för nedläggningen hör till egendom i vilken den efterlevande maken har giftorätt.

Med make avses i denna lag även en person med vilken lantbruksföretagaren lever i gemensamt hushåll utan att ingå äktenskap under äktenskapsliknande förhållanden.

En person som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten kallas nedan överlåtare.

4 §

Villkor för att få stöd

Nedläggningsstöd kan beviljas endast en överlåtare som

1) när avträdelsen sker har fyllt 45 år,

2) i tio år omedelbart före avträdelsen har bedrivit jordbruk för egen eller gemensam räkning,

3) inte av statens medel under tio år omedelbart före avträdelsen har beviljats start-

stöd för unga jordbrukare eller motsvarande tidigare stöd eller startbidrag för småföretagarverksamhet på landsbygden för inledande eller utvidgning av specialjordbruk, och som

4) inte vid avträdelser får i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) avsedd full invalidpension som beviljats tills vidare individuell förtidspension, arbetslöshetspension eller ålderspension.

Rätt till nedläggningsstöd har inte en överlåtare som själv eller vars make eller, i fråga om en gemensamt ägd gårdsbruksenhet, någon annan av delägarna får eller kommer att få avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) för överlåtelse av samma gårdsbruksenhet.

5 §

Nedläggning av jordbruksproduktionen

Bedrivandet av jordbruk anses ha upphört på det sätt som avses i denna lag, om den åkermark som hör till gårdsbruksenheten eller minst två tredjedelar av åkerarealen på den gårdsbruksenhet som är föremål för överlåtelsen har sålts, överlåtits som gåva eller på något annat sätt bestående överlåtits till en person som uppfyller villkoren i 8 och 9 §§.

Rätten till nedläggningsstödet kan grunda sig på en eller flera överlåtelser som avses i 1 mom. En överlåtelse kan emellertid gälla högst två förvärvare, som båda måste uppfylla de villkor som gäller förvärvare. Makar betraktas dock som en förvärvare och i så fall räcker det om den ena maken uppfyller villkoren för en förvärvare.

En ägare anses ha upphört med jordbruksproduktionen på i lagen avsett sätt också när han har överlåtit sin mark enligt denna lag men överlåtelsen hindras av att kommunen utnyttjar sin förköpsrätt enligt förköpslagen (608/1977) och löser in fastigheten.

6 §

Överlåtelse

Som nedläggning av jordbruksproduktion enligt denna lag betraktas alla överlåtelser enligt denna lag efter att lagen har trätt i kraft och fram till den tidpunkt när överlåta-

ren meddelat att nedläggningen är slutförd. Nedläggningen anses ha skett när den sista överlåtelsehandlingen har undertecknats.

7 §

Överlåtarens förbindelse

Överlåtaren av gårdsbruksenheten skall ge en förbindelse om att

1) han varaktigt upphör med att bedriva jordbruk för egen eller gemensam räkning, och att

2) han varken använder åkermark som eventuellt blir kvar inom gårdsbruksenheten för jordbruksproduktion eller överlåter den till någon annan person att användas för jordbruksproduktion.

Också överlåtarens make skall ge en förbindelse enligt 1 mom, även om denne inte själv ansöker om nedläggningsstöd eller är ägare till gårdsbruksenheten.

Utän hinder av förbindelsen har sökanden och dennes make rätt att

1) bedriva jordbruk för odling av potatis och trädgårdsprodukter som behövs i det egna hushållet,

2) tillåta att produktionsbyggnaderna används för andra gårdsbruksenheters behov, och

3) arrendera ut eller på annat sätt överlåta den eventuellt återstående åkermarken för odling till en person som uppfyller villkoren enligt 8 och 9 §§.

Förbindelsen gäller tills alla personer som har rätt till nedläggningsstöd för gårdsbruksenheten har fyllt 65 år, dock minst tio år räknat från avträdelserna. Om sökanden inte beviljas nedläggningsstöd förfaller förbindelsen räknat från tidpunkten för det nekande beslutet.

8 §

Förvärvaren

Ett villkor för nedläggningsstöd är att överlåtelsen av gårdsbruksenheten eller en del därav sker till en person

1) som före överlåtelsen besitter en gårdsbruksenhet som omfattar minst 15 hektar åkermark som han själv odlar, och

2) som har en gällande försäkring som omfattar minimipensionsskyddet enligt 1 § lagen om pension för lantbruksföretagare eller har ansökt om en sådan försäkring.

Av särskilda skäl kan undantag från arealkravet enligt 1 mom. 1 punkten göras på det sätt som statsrådet föreskriver.

9 §

Förvärvarens förbindelse

Förvärvaren skall förbinda sig att bedriva jordbruk i den omfattning som avses i 8 § och dessutom i minst fem årstid från förvärvet på det område som han har fått eller skaffat sig av överlåtaren.

10 §

Nedläggningsstödet belopp

Nedläggningsstödet omfattar en hektarersättning som baserar sig på den åkerareal som överlåtits, en husdjursersättning som grundar sig på antalet husdjur och en ersättning för överlåtelse av referenskvantiteten för mjölk förutsatt att överlåtelsen sker i samband med överlåtelse av åkermark.

Nedläggningsstödet belopp beräknas separat för varje gårdsbruksenhet och betalas som en engångsersättning. Nedläggningsstödet får uppgå till högst 200 000 mark per gårdsbruksenhet. Nedläggningsstödet betalas inte om dess sammanlagda belopp är mindre än 20 000 mark.

Statsrådet beslutar om ersättningarna per enhet i fråga om de hektar-, husdjurs- och referenskvantitetsersättningar som beviljas med stöd av denna lag.

11 §

Hektarersättning

När hektarersättningen beräknas beaktas den åkermark

1) för vilken överlåtaren eller dennes make har bedrivit jordbruk fram till avträdelsen eller som under 1996 har legat i träda som en del av deras växtföljd,

2) som senast den 15 maj 1996 har varit och vid tidpunkten för ansökan om stöd fortfarande är i avträdarens eller dennes makes ägo,

3) som befinner sig utanför det område som avses i 6 § lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen, och

4) som har överlåtits till en förvärvare som

avses i 8 § enligt stadgandena i denna lag.

Andelar som ägs av någon annan än överlåtaren och dennes make beaktas inte när hektarersättningens storlek beräknas. Om den åkermark som är föremål för avträdelsen ägs av delägarna i ett dödsbo, betraktas dock som areal som berättigar till hektarersättning också de andelar av åkermarken som ägs av barnen till den avlidna maken i de fall då nedläggningsstöd söks av den efterlevande maken till en lantbruksföretagare som avses i 3 § 1 mom. 2 punkten.

När hektarersättningen fastställs beräknas åkerarealen med en halv hektars noggrannhet så att avrundningen sker nedåt när ersättningen fastställs.

12 §

Husdjursbaserad ersättning

Den husdjursbaserade ersättningen grundar sig på antalet husdjursenheter som tas ur produktionen. Ersättning kan emellertid betalas för högst det antal enheter som motsvarar det stabila antalet husdjur på gårdsbruksenheten.

Statsrådet meddelar närmare föreskrifter om grunderna för fastställandet av ersättningen.

13 §

Ersättning för referenskvantiteten för mjölk

Ersättningen för referenskvantiteten för mjölk grundar sig på den referenskvantitet för mejerimjölk som beviljats överlåtarens gårdsbruksenhet till den del kvantiteten har överlåtits till en eller flera förvärvare i samband med överlåtelsen av åkermarken. I fråga om referenskvantiteten för mjölk kan ersättning dock betalas högst enligt den mängd som motsvarar den stabila mjölkproduktionen på jordbruket.

Statsrådet meddelar närmare föreskrifter om grunderna för fastställandet av ersättningen.

14 §

Stödtagarnas stödandelar

Nedläggningsstödet fördelas mellan de personer som har ansökt om nedläggningsstöd för överlåtelse av samma gårdsbruksen-

het och har rätt till detta stöd, antingen jämnt eller, om sökandena gemensamt kräver detta, i relation till ägarandelarna.

Nedläggningsstöd som beviljas personer som har rätt till nedläggningsstöd får uppgå till högst 90 procent av det kapitaliserade beloppet av det avträdelsestöd som hade beviljats överlåtaren om han vid överlåtelsen hade erhållit avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare. Avträdelsestödet kapitalvärde fastställs i tillämpliga delar enligt de principer som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet.

Vad som stadgas i 2 mom. tillämpas inte på en sådan mottagare av nedläggningsstöd som när överlåtelsen eller överlåtelseerna av gårdsbruksenheten slutförs är under 55 år.

15 §

Ansökan och betalning av stöd

Ansökan om nedläggningsstöd lämnas till pensionsanstalten. Till ansökan skall fogas de förbindelser som avses i 7 och 9 §§. Om sökande av stöd stadgas närmare genom förordning.

Pensionsanstalten betalar nedläggningsstödet när den stödberättigade har upphört med bedrivande av jordbruk på det sätt som stadgas i 7 §.

Betalningen av nedläggningsstödet kan på sökandens begäran periodiseras på högst fem år. Därtill kan vederbörande ministerium bestämma att betalningen av nedläggningsstödet skall periodiseras också i andra fall.

16 §

Återkrav av stöd

Nedläggningsstödet återkrävs om överlåtaren eller dennes make inte iakttar den i 7 § avsedda förbindelsen.

Om förvärvaren inte iakttar den i 9 § avsedda förbindelsen skall han förpliktas att till pensionsanstalten ersätta den andel av nedläggningsstödet som har betalats till överlåtaren på grund av överlåtelseerna.

Om det åsidosättande av förbindelsen som avses 1 eller 2 mom. måste anses vara ringa eller om vägande skälighetssynpunkter annars talar för det, kan det nedläggningsstöd som avses i 1 mom. eller den ersättning som

avses i 2 mom. återkrävas endast delvis. Av särskilda skäl kan det beslutas att nedläggningsstödet inte alls skall återkrävas.

På det nedläggningsstödet som återkrävs och den ersättning som betalas till pensionsanstalten skall betalas en årlig ränta på tio procent räknat från pensionsanstaltens beslut.

17 §

Förhandsbesked

Lantbruksföretagaren har rätt att av pensionsanstalten få ett bindande förhandsbeslut om huruvida han uppfyller de förutsättningar för nedläggningsstöd som fastställs i denna lag.

Mottagaren av nedläggningsstöd och förvärvaren har rätt att av pensionsanstalten få ett bindande förhandsbeslut om huruvida ett av honom planerat förfarande skall betraktas som ett brott mot den förbindelse som avses i 7 eller 9 § och vilka påföljder förfarandet medför.

Förhandsbeslutet är bindande för pensionsanstalten så länge de omständigheter som utgör grund för beslutet förblir oförändrade.

Ändring i förhandsbeslutet får sökas enligt vad som stadgas i 19 §.

18 §

Verkställighet av lagen

För verkställigheten av denna lag svarar vederbörande ministerium, landsbygdsnäringsdistrikten, kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter och pensionsanstalten.

Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet skall till pensionsanstalten avge sitt utlåtande om huruvida villkoren för nedläggningsstöd uppfylls. Pensionsanstalten kan också begära landsbygdsnäringsdistriktets utlåtande om ansökan.

Pensionsanstalten avgör ansökan efter att ha fått de utlåtanden som avses i 2 mom.

De uppgifter som enligt denna lag hör till landsbygdsnäringsdistriktet sköts i landskapet Åland av de myndigheter som landskapsstyrelsen bestämmer.

19 §

Ändringssökande

I beslut som pensionsanstalten har medde-

lat med stöd av denna lag får ändring sökas hos den i 20 § lagen om pension för arbetstagare (395/1961) angivna pensionsnämnden så som stadgas i lagen om pension för arbetstagare. De ledamöter i pensionsnämnden som förordnats av vederbörande ministerium med stöd av 18 § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare företräder dem som försäkrats enligt lagen om pension för lantbruksföretagare även vid tillämpningen av denna lag.

Ändring i pensionsnämndens beslut med stöd av denna lag samt undanröjande av pensionsanstaltens och pensionsnämndens beslut får sökas hos försäkringsdomstolen enligt vad som stadgas i lagen om pension för arbetstagare. Vid behandlingen av ärenden på vilka denna lag skall tillämpas tjänstgör i försäkringsdomstolen såsom i lagen om denna domstol nämnda lekmanaledamöter de företrädare som statsrådet med stöd av 18 § 2 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare har förordnat.

20 §

Stadganden om vissa kostnader

De kostnader för nedläggningsstöd jämte förvaltningskostnader som verkställigheten av denna lag orsakar betalas av statens medel.

Vederbörande ministerium fastställer på framställning av pensionsanstalten grunderna för beräkning av de i 1 mom. avsedda förvaltningskostnaderna.

Staten skall enligt vad som närmare stadgas genom förordning varje år i förskott betala ett belopp som motsvarar vad staten enligt 1 mom. uppskattas vara skyldig att betala.

21 §

Tillämpning av annan lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag gäller för nedläggningsstödet i tillämpliga delar 10 c och 16 §§, 17 § 2 och 3 mom., 17 a §, 18 § 2 och 3 mom., 19 b § 1 och 2 mom. samt 19 d, 20, 21 och 21 a—21 e §§ lagen om pension för arbetstagare och 16, 17 och 18 §§ samt 19 § 5 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare.

22 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

23 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 19 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 16 § lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 16 § 1 mom. 6 punkten lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969), sådant detta lagrum lyder i lag av den 16 december 1994 (1298/1994), som följer:

16 § Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har till uppgift att sköta	och äppelodling (1297/1994) och enligt lagen om stöd för nedläggning av jordbruksproduktion (/), samt
--	---

6) nedläggningsstöden enligt lagen om stöd för nedläggning av växthusproduktion	Denna lag träder i kraft den 19 .
---	-----------------------------------

3.

Lag**om ändring av landsbygdsnäringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i landsbygdsnäringslagen av den 28 december 1990 (1295/1990) 12 § 1 mom., det inledande stycket i 15 § och 15 § 1 mom. 2 punkten, 16 § 1 mom. och 52 § 1 mom. 4 punkten,
av dessa lagrum 15 § 1 mom. 2 punkten och 52 § 1 mom. 4 punkten sådana de lyder i lag av den 22 december 1994 (1304/1994), samt
fogas till lagen en ny 15 a § och i stället för den 22 § som upphävts genom nämnda lag av den 22 december 1994 en ny 22 § som följer:

12 §

Splittring

Åtgärder enligt denna lag får inte riktas mot ett gårdsbrukskomplex som genom sökandens eller hans föräldrars försorg under de senaste tio åren har splittrats på ett ofördelaktigt sätt. Splittring utgör dock inte något hinder för beviljande av finansieringsstöd enligt denna lag.

15 §

Stödande av gårdsbrukensheters investeringar

För produktiva investeringar i gårdsbruket, sådana investeringar i miljövard och arbetarskydd som produktionsverksamheten förutsätter samt stöd till unga jordbrukare kan bidrag, räntestödslån, statliga lån eller en kombination av dessa beviljas som följer:

2) som kompletterande stöd enligt vad som bestäms i artikel 12 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91 om förbättring av jordbruksstrukturens effektivitet eller i ett beslut av kommissionen,

15 a §

Förhöjda finansieringsstöd

För gårdsbruk och stöd till unga jordbrukare kan förhöjt stöd, på grunder som fastställs närmare genom förordning, beviljas som följer:

1) stöd för gårdsbruksenhetens produktiva investeringar i form av bidrag, ränteförmån i anslutning till statligt lån, räntestöd för räntestödslån eller en kombination av dessa under 1997—2001 så att bidragets belopp eller beloppet av den ränteförmån eller det räntestöd som omvandlats till bidrag eller en kombination av dessa uppgår till högst 50 procent av de godtagbara totala kostnaderna för investeringar relaterade till svin- och fjäderfähus hållning eller äggproduktion och högst 75 procent av de godtagbara totala kostnaderna för investeringar relaterade till produktion som avser hästhushållning, växthusproduktion, trädgårdsproduktion på fri land och annan egentlig jordbruksproduktion, och

2) kompletterande stöd till unga jordbrukare utöver det startstöd till unga jordbrukare som avses i artikel 10 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91, högst 30 000 mark i bidrag, dock högst 35 procent av beloppet av de godtagbara startkostnaderna.

Stöd som avses i 1 mom. beviljas inte personer vars gårdsbruksenhet är belägen inom det nordliga område som avses i 6 § lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1059/1994). I övrigt kan stöd beviljas endast om de investeringar som skall finansieras inte ökar den totala produktionskapaciteten inom produktionsinriktningen i fråga. När sökandens ekonomiska ställning som avses i 8 § 1 mom. bedöms beaktas inte inkomster utanför jordbruket.

16 §

Markköpslån

Markköpslån för förvärv av ett tillskottsområde och produktionsbyggnader jämte

mark kan på de grunder som närmare fastställs genom förordning beviljas till högst 40 procent av det godtagbara anskaffningspriset. Under åren 1997—2001 är maximibeloppet lån för förvärv av ett åkertillskottsområde och produktionsbyggnader jämte mark dock högst 80 procent av det godtagbara anskaffningspriset. Markköpslån kan beviljas till högst 70 procent för betalning av sådan utjämning eller inlösning som hänförs till en gårdsbruksenhet som vid avvittring förblir i jordbrukarens uteslutande ägo och till högst 40 procent för utfyllnad av en laglott för en gårdsbruksenhet som övergått i jordbrukarens uteslutande ägo. Om stöd i anslutning till lån, dess maximibelopp och ändring till understöd stadgas genom förordning.

22 §

Annat stöd för småföretagarverksamhet

För utvecklande av småföretagarverksamhet på landsbygden kan enligt vad som stadgas närmare genom förordning stöd beviljas produktionen. Stödet beviljas i form av bidrag eller ränteförmån i anslutning till statligt lån eller räntestöd i anslutning till räntestödslån eller en kombination av dessa. Maximibeloppet av bidrag och av ränteförmån eller räntestöd som omvandlats till bidrag tillsammans med stöd som under de tre åren före beviljandet av stöd beviljats sökanden för andra ändamål än jordbruk får utgöra högst sammanlagt 570 000 mark per gårdsbruksenhet.

För utbildning som behövs för att produktionen skall kunna göras mångsidigare kan utöver vad som stadgas i 1 mom. beviljas utbildningsbidrag som uppgår till högst 5 700 mark per sökande.

52 §

Användningen av utvecklingsfondens medel

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får, utöver vad som ovan stadgas om användningen av dem, användas för

4) bidrag och statliga lån som avses i 15—15 a, 19—22 och 22 a §§,

Denna lag träder i kraft den 19 .
 Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.
 Stöd enligt 15 a och 16 §§ får beviljas

också för sådana projekt, som har påbörjats 1995 eller senare. Det totala beloppet av stöd för dessa projekt får dock inte överskrida de högsta stödbelopp som fastställs genom förordning.

4.

Lag

om ändring av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 30 november 1994 om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1059/1994) 2 § 1 mom., 3 § 1 mom. och 8 §, av dessa lagrum 2 § 1 mom. och 3 § 1 mom. sådana de lyder i lag av den 17 juli 1995 (988/1995), samt fogas till 7 § ett nytt 2 mom. samt till lagen en ny 7 b § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Med stöd av denna lag kan jordbruket och trädgårdsodlingen enligt fördraget mellan Finland och Europeiska unionen om Finlands anslutning till unionen av statens medel beviljas stöd under övergångsperioden, nordligt stöd, nationellt specialstöd och annat stöd ur anslag som anvisats i statsbudgeten.

3 §

Beslut om stödformerna

Statsrådet fastställer vilka former av stöd som betalas enligt denna lag, stödets belopp och fördelningsgrunderna för stöd, grunderna för att stöd betalas och för vilken tid stöden gäller, om inte i denna lag stadgas särskilt om stödets giltighetstid. Statsrådet beslutar också om villkoren för stöd som grundar sig på avtal och om grunderna för hävande av avtal. I bruktagandet av ett stöd förutsätter dessutom tillstånd av kommissionen.

7 §

Nationellt specialstöd

För ändring av produktionsinriktningen kan mellan jordbruks- och trädgårdsproducenterna samt staten under 1997—2001 ingås högst femåriga avtal inom ramen för det anslag i statsbudgeten som årligen reserveras för nationellt stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen.

7 b §

Annat nationellt stöd

Med stöd av denna lag kan jordbruket och trädgårdsodlingen beviljas också andra stöd än de som avses i 5—7 §§.

8 §

Tillämpning av andra stadganden

Vid beviljande, betalning, återkrav, rättelse och övervakning av stöd följs lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringsar (1336/1992). Jord-

och skogsbruksministeriet meddelar närmare
föreskrifter om det förfarande som skall
iaktas vid övervakningen.

Denna lag träder i kraft den 19 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 8 november 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Antti Kalliomäki

2.

Lag**om ändring av 16 § lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 16 § 1 mom. 6 punkten lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969), sådant detta lagrum lyder i lag av den 16 december 1994 (1298/1994), som följer:

Gällande lydelse

16 §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har till uppgift att sköta:

6) nedläggningsstöden enligt lagen om stöd för nedläggning av växthusproduktion och äppelodling (1297/94), samt

Föreslagen lydelse

16 §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt har till uppgift att sköta

6) nedläggningsstöden enligt lagen om stöd för nedläggning av växthusproduktion och äppelodling (1297/1994) och enligt lagen om stöd för nedläggning av jordbruksproduktion (/), samt

Denna lag träder i kraft den
19 .

3.

Lag**om ändring av landsbygdsnäringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i landsbygdsnäringslagen av den 28 december 1990 (1295/1990) 12 § 1 mom., det inledande stycket i 15 § och 15 § 1 mom. 2 punkten, 16 § 1 mom. och 52 § 1 mom. 4 punkten,

av dessa lagrum 15 § 1 mom. 2 punkten och 52 § 1 mom. 4 punkten sådana de lyder i lag av den 22 december 1994 (1304/1994), samt

fogas till lagen en ny 15 a § och i stället för den 22 § som upphävts genom nämnda lag av den 22 december 1994 en ny 22 § som följer:

Gällande lydelse

12 §

Splittring

En förutsättning för stöd för andra projekt än sådana som behövs med tanke på arbetarskyddet eller miljövården är att det gårds-

Föreslagen lydelse

12 §

Splittring

Åtgärder enligt denna lag får inte riktas mot ett gårdsbrukskomplex som genom sökandens eller hans föräldrars försorg under

Gällande lydelse

brukskomplex som företaget utgör inte genom sökandens eller hans föräldrars försorg har splittrats på ett ofördelaktigt sätt under de tio år som förflutit innan stödet skulle beviljas.

15 §

Stödande av gårdsbruksenheters investeringar

På de grunder som närmare fastställs genom förordning kan för produktiva investeringar i gårdsbruket och sådana investeringar i miljövård och arbetarskydd som produktionsverksamheten förutsätter beviljas bidrag, räntestödslån eller statliga lån som följer:

2) som kompletterande stöd enligt vad som stadgas i artikel 12 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91 om förbättring av jordbruksstrukturernas effektivitet eller i någon annan motsvarande förordning, samt

Föreslagen lydelse

de senaste tio åren har splittrats på ett ofördelaktigt sätt. Splittring utgör dock inte något hinder för beviljande av finansieringsstöd enligt denna lag.

15 §

Stödande av gårdsbruksenheters investeringar

För produktiva investeringar i gårdsbruket, sådana investeringar i miljövård och arbetarskydd som produktionsverksamheten förutsätter *samt stöd till unga jordbrukare kan bidrag, räntestödslån, statliga lån eller en kombination av dessa beviljas* som följer:

2) som kompletterande stöd enligt vad som *bestäms* i artikel 12 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91 om förbättring av *jordbruksstrukturens* effektivitet eller i *ett beslut av kommissionen*, samt

15 a §

Förhöjda finansieringsstöd

För gårdsbruk och stöd till unga jordbrukare kan förhöjt stöd, på grunder som fastställs närmare genom förordning, beviljas som följer:

1) *stöd för gårdsbruksenhetens produktiva investeringar i form av bidrag, ränteförmån i anslutning till statligt lån, räntestöd för räntestödslån eller en kombination av dessa under 1997—2001 så att bidragets belopp eller beloppet av den ränteförmån eller det räntestöd som omvandlats till bidrag eller en kombination av dessa uppgår till högst 50 procent av de godtagbara totala kostnaderna för investeringar relaterade till svin- och fjäderfähus hållning eller äggproduktion och högst 75 procent av de godtagbara totala kostnaderna för investeringar relaterade till produktion som avser hästhushållning, växthusproduktion, trädgårdsproduktion på fri-land och annan egentlig jordbruksproduktion, och*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2) kompletterande stöd till unga jordbrukare utöver det startstöd till unga jordbrukare som avses i artikel 10 i rådets förordning (EEG) nr 2328/91, högst 30 000 mark i bidrag, dock högst 35 procent av beloppet av de godtagbara startkostnaderna.

Stöd som avses i 1 mom. beviljas inte personer vars gårdsbruksenhet är belägen inom det nordliga område som avses i 6 § lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1059/1994). I övrigt kan stöd beviljas endast om de investeringar som skall finansieras inte ökar den totala produktionskapaciteten inom produktionsinriktningen i fråga. När sökandens ekonomiska ställning som avses i 8 § 1 mom. bedöms beaktas inte inkomster utanför jordbruket.

16 §

Markköpslån

Markköpslån för förvärv av en gårdsbruksenhet, en andel därav eller ett tillskottsområde kan, på de grunder som närmare fastställs genom förordning, beviljas till högst 75 procent av anskaffningspriset. I samband med förvärv av en gårdsbruksenhet eller andel därav kan lån även beviljas för förvärv av lösöre. Markköpslån kan även beviljas för betalning av sådan utjämning eller utgivande av sådan utfyllnad av laglott som beror på en gårdsbruksenhet.

16 §

Markköpslån

Markköpslån för förvärv av ett tillskottsområde och produktionsbyggnader jämte mark kan på de grunder som närmare fastställs genom förordning beviljas till högst 40 procent av det godtagbara anskaffningspriset. Under åren 1997—2001 är maximibeloppet lån för förvärv av ett åkertillskottsområde och produktionsbyggnader jämte mark dock högst 80 procent av det godtagbara anskaffningspriset. Markköpslån kan beviljas till högst 70 procent för betalning av sådan utjämning eller inlösning som hänför sig till en gårdsbruksenhet som vid avvittring förblir i jordbrukarens uteslutande ägo och till högst 40 procent för utfyllnad av en laglott för en gårdsbruksenhet som övergått i jordbrukarens uteslutande ägo. Om stöd i anslutning till lån, dess maximibelopp och ändring till understöd stadgas genom förordning.

22 §

Annat stöd för småföretagsamhet

För utvecklande av småföretagarverksamhet på landsbygden kan enligt vad som stadgas närmare genom förordning stöd beviljas produktionen. Stödet beviljas i form av bi-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

drag eller ränteförmån i anslutning till statligt lån eller räntestöd i anslutning till räntestödslån eller en kombination av dessa. Maximibeloppet av bidrag och av ränteförmån eller räntestöd som omvandlats till bidrag tillsammans med stöd som under de tre åren före beviljandet av stöd beviljats sökanden för andra ändamål än jordbruk får utgöra högst sammanlagt 570 000 mark per gårdsbruksenhet.

För utbildning som behövs för att produktionen skall kunna göras mångsidigare kan utöver vad som stadgas i 1 mom. beviljas utbildningsbidrag som uppgår till högst 5 700 mark per sökande.

52 §

Användningen av utvecklingsfondens medel

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får, utöver vad som ovan stadgas om användningen av dem, användas för

4) bidrag som avses i 15, 19-21 och 22 a §§,

52 §

Användningen av utvecklingsfondens medel

Gårdsbrukets utvecklingsfonds medel får, utöver vad som ovan stadgas om användningen av dem, användas för

4) bidrag och statliga lån som avses i 15—15 a, 19—22 och 22 a §§,

Denna lag träder i kraft den 19 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Stöd enligt 15 a och 16 §§ får beviljas också för sådana projekt, som har påbörjats 1995 eller senare. Det totala beloppet av stöd för dessa projekt får dock inte överskrida de högsta stödbelopp som fastställs genom förordning.

4.

Lag**om ändring av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 30 november 1994 om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1059/1994) 2 § 1 mom., 3 § 1 mom. och 8 §, av dessa lagrum 2 § 1 mom. och 3 § 1 mom. sådana de lyder i lag av den 17 juli 1995 (988/1995), samt *fogas* till 7 § ett nytt 2 mom. samt till lagen en ny 7 b § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Med stöd av denna lag kan jordbruket och trädgårdsodlingen enligt fördraget mellan Finland och Europeiska unionen om Finlands anslutning till unionen beviljas av statens medel stöd under övergångsperioden, nordligt stöd *och* nationellt specialstöd ur anslag som anvisats i statsbudgeten.

3 §

Beslut om stödformerna

Statsrådet fastställer vilka former av stöd som betalas enligt denna lag, stödets belopp och fördelningsgrunderna för stöd, villkoren för att stöd betalas och för vilken tid stöden gäller, om inte i denna lag stadgas särskilt om stödets giltighetstid. I bruktagande av ett stöd förutsätter dessutom tillstånd av Europeiska gemenskapernas kommission (nedan kommissionen).

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Med stöd av denna lag kan jordbruket och trädgårdsodlingen enligt fördraget mellan Finland och Europeiska unionen om Finlands anslutning till unionen av statens medel *beviljas* stöd under övergångsperioden, nordligt stöd, nationellt specialstöd *och annat stöd* ur anslag som anvisats i statsbudgeten.

3 §

Beslut om stödformerna

Statsrådet fastställer vilka former av stöd som betalas enligt denna lag, stödets belopp och fördelningsgrunderna för stöd, *grunderna* för att stöd betalas och för vilken tid stöden gäller, om inte i denna lag stadgas särskilt om stödets giltighetstid. *Statsrådet beslutar också om villkoren för stöd som grundar sig på avtal och om grunderna för hävande av avtal. I bruktagandet* av ett stöd förutsätter dessutom tillstånd av *kommissionen*.

Gällande lydelse

7 §

*Nationellt specialstöd**Föreslagen lydelse*

7 §

Nationellt specialstöd

För ändring av produktionsinriktningen kan mellan jordbruks- och trädgårdsproducenterna samt staten under 1997—2001 ingås högst femåriga avtal inom ramen för det anslag i statsbudgeten som årligen reserveras för nationellt stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen.

7 b §

Annat nationellt stöd

Med stöd av denna lag kan jordbruket och trädgårdsodlingen beviljas också andra stöd än de som avses i 5—7 §§.

8 §

Beviljande, betalning, återkrav och övervakning

Vid beviljande, betalning, återkrav och övervakning av stöd följs lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnärningar (1336/92). Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om det förfarande som skall iaktas vid övervakningen.

8 §

Tillämpning av andra stadganden

Vid beviljande, betalning, återkrav, rättelse och övervakning av stöd följs lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnärningar (1336/1992). Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om det förfarande som skall iaktas vid övervakningen.

Denna lag träder i kraft den

19 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.
